МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено
на засіданні катедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 31 серпня 2023р.)

Завідувач катедри _____ З.О. Купчинська

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

“Методика викладання української мови”,

що викладається в межах ОПП “Українська мова та література”

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія.

Спеціалізації: 035. 10 “Прикладна лінгвістика”,

035.09 “Фольклористика”

Львів - 2023

Силабус курсу «Методика викладання української мови»
2023/2024 навчального року

Назва курсу	Методика викладання української мови
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Катедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізації: 035. 10 “Прикладна лінгвістика”, 035.09 “Фольклористика”
Викладачі курсу	доц. Костів О. М.
Контактна інформація викладачів	oksana.kostiv@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Середа (16. 40 – 18. 00)
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/metodyka-vykladannia-ukrainskoi-movy
Інформація про курс	Дисципліна “Методика викладання української мови” (мовознавчих)” є нормативною дисципліною зі спеціальності 035 “Філологія” спеціалізації Спеціалізації: 035. 10 “Прикладна лінгвістика”, 035.09 “Фольклористика”. Ця дисципліна викладається в 7 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація курсу	Завданням курсу «Методика викладання української мови» є ознайомлення студентів з методикою викладання української мови в середній школі як наукою, з’ясування її предмету, завдання. У процесі вивчення курсу студенти знайомляться зі змістом і структурою курсу української мови у середній школі; зі шкільною програмою з української мови; з чинними підручниками для 5 – 11 класів; дидактичними основами навчання мови; традиційними та інноваційними методами і прийомами навчання української мови; уроком як основною формою організації навчально–виховного процесу та його типами; методикою вивчення основних питань шкільного курсу мови (фонетики, лексики, будови слова і словотвору, морфології, синтаксису, культури мовлення); з позакласною роботою з української мови у середній школі. Курс «*Методика викладання української мови»* – важливий етап у формуванні педагогічної майстерності студента-філолога. Адже одним із головних призначень майбутнього фахівця з української мови та літератури є праця у школі, де філолог-україніст реалізує себе як фахівець у царині мовознавчої науки, передає набуті знання і вміння молодшому поколінню. Опрацювання курсу методики навчання української мови допоможе студентам оволодіти основними знаннями і вміннями, необхідними вчителеві-словесникові. Навчальний процес передбачає лекції, практичні заняття, самостійну роботу. Підготовка до практичного заняття складається з двох етапів. На першому студент-філолог знайомиться із системою

	запитань та вивчає основний теоретичний матеріал. Опрацювання наукових відомостей та ознайомлення з методичними засадами, закладеними в працях із лінгводидактики, – важливий етап для формування теоретичного підґрунтя майбутньої професійної діяльності. Робота з рекомендованою літературою вчить виявляти, критично осмислювати та творчо використовувати кращі надбання педагогічного досвіду. Другий етап – виконання практичних завдань, основне призначення яких навчити свідомо набувати власного досвіду викладання української мови в середніх закладах освіти. На практичному занятті студенти формують навички застосовувати загальні й часткові дидактичні методи та прийоми в навчанні рідної мови, обирати відповідні форми роботи, оцінювати їхню ефективність, що надалі повинно забезпечити розвиток професійної майстерності, удосконалення вмінь реалізувати успішну педагогічну взаємодію під час навчального процесу в закладах середньої освіти. Практичні завдання побудовано на засадах творчого підходу, з урахуванням можливостей залучення здобутих теоретичних знань. Отже, основна мета курсу «*Методика викладання української мови*» – підготувати студентів українського відділення філологічного факультету до роботи в закладах середньої освіти в умовах реформування освіти і становлення нової школи в Україні.
Мета та цілі курсу	***Мета:*** ознайомити студентів із змістом і структурою курсу української мови в середній школі; зі шкільною програмою з української мови; із чинними підручниками для 5–11 класів; дидактичними основами навчання мови; традиційними та інноваційними методами і прийомами навчання української мови; уроком як основною формою організації навчально-виховного процесу та його типами; методикою вивчення основних питань шкільного курсу мови (фонетики, лексики, будови слова і словотвору, морфології, синтаксису, культури мовлення); із позакласною роботою з української мови в середній школі. ***Завдання***: формувати у студентів уміння реалізовувати дидактичні принципи навчання української мови в середній школі; виробляти вміння вибирати необхідний метод проведення конкретного уроку; вміння реалізовувати відповідні прийоми навчання; використовувати необхідний тип уроку залежно від теми уроку, рівня знань учнів тощо; навчати учнів виокремлювати особливості навчання того чи іншого розділу мовознавчої науки.
Література для вивчення дисципліни	*Основна* 1. *Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с. 2. *Пентилюк М.* Методика навчання української мови у таблицях і схемах: навч. посіб. / М. І. Пентилюк, Т. Г. Онукевич. – К. : Ленвіт, 2006. – 134 с. 3. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : модульний курс : посібник для студентів / Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2011. – 366 с. *Додаткова*: 1. *Біляєв О.* Лінгводидактика рідної мови : навч.-метод. посібник / Олександр Михайлович Біляєв. – К. : Генеза, 2005. – 180 с.

	2. *Горошкіна О.* Підручник як засіб формування соціокультурної компетенції учнів / О. Горошкіна // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2010. – № 22. – Ч. ІІ. – С. 183–189; 3. Закон України «Про загальну середню освіту» / Верховна Рада України. Закон від 13.05.1999 № 651-XIV// http://zakon.rada.gov.ua 4. *Караман С.* Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс: Посібник для студентів пед.університетів та інститутів/колектив авторів М. І. Пентилюк, С. О. Караман, О. В. Караман/ за ред. М. І. Пентилюк: – К.: Ленвіт, 2011. – 366 с. 5. *Кочан І. М., Захлюпана Н. М.* Словник-довідник з методики викладання української мови / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2005. – 250 с. 6. *Наумчук М.М., Лушпинська Л.П.* Словник-довідник основних термінів і понять з методики української мови: навчальтно-методичний посібник / М.М. Наумчук, Л.П. Лушпинська. – Тернопіль: Астон, 2003. 7. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / за ред. М. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2009. – 400 сКучерук О. А. Система методів навчання української мови в основній школі: теорія і практика / О. Кучерук. – Житомир : Вид-во ЖЖДУ ім. І. Франка, 2011.– 420 с. 8. *Остапенко Н.* Технологія сучасного уроку з української мови : навч. посібник / Н. М. Остапенко, Т. В. Симоненко, В. М. Руденко. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 248 с. 9. *Пентилюк М. І. Окуневич Т. Г.* Сучасний урок української мови / Пентилюк М. І., Окуневич Т. Г. . – Х., 2007. 10. *Філоненко Л.* Використання сучасних методів під час роботи над переказами текстів різних типів і стилів мовлення: методика мови / Л. Філоненко // Українська мова і література в школі. – 2007. – № 1. – С. 9–14. 11. *Яворська С.* Методика навчання української мови: проблеми, теорія, практика / С. Яворська // Рідна школа. – 2004. - № 2. – С. 65–68. 12. *Ярмолюк А.* Класифікація помилок у творчих роботах учнів / А. Ярмолюк // Українська мова і література в школі. – 2002. – № 7 (24). – С. 4–8.
Тривалість курсу	Один семестр (7)
Обсяг курсу	Поняття Загальний обсяг 90 годин, у т. ч. 20 годин лекційних, 20 годин практичних занять і 50 години самостійної роботи. 3 кредити ЄКТС. 3 модулі.
Очікувані результати навчання	***У результаті вивчення курсу студент повинен*** ***знати***: дидактичні принципи навчання української мови в середній школі; • методи і прийоми навчання української мови; типи уроків; • види роботи з розвитку зв'язного мовлення; • особливості навчання і вивчення різних мовних дисциплін; • методику проведення позакласної роботи; • норми оцінювання усних відповідей та письмових робіт учнів. ***вміти***: • підготувати конспект уроку; • використовувати у навчанні традиційні та інноваційні методи та прийоми; провести урок будь-якого типу; • провести диктанти, організувати написання переказів та творів; • оцінити усні та письмові види роботи з української мови; • проводити позакласну роботу з української мови в середній школі.

Ключові слова	Методика викладання української мови, принципи навчання української мови, урок з української мови, технологія уроку, програма з української мови, метод, прийом, підручник, конспект уроку, система задань, позакласна робота з української мови, методичні рекомендації, тренувальна вправа.
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Цикл курсів з лексикології, фонетики, моорфології, синтаксису української мови, історії мови, історичної граматики, діалектології, культури мови.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Курс **«Методика викладання української мови»** передбачає застосування словесних та дослідницьких методів, що виявляється у таких прийомах: застосування прийому пояснення у процесі вивчення теоретичних понять (методика, структура уроку, традиційні та інноваційні методи та прийоми у вивченні української мови); використання бесіди для активізації когнітивної діяльності студентів у процесі вивчення понять, пов'язаних з методикою викладання; застосування прийому інструктажу під час написання власних конспектів уроків з української мови; використання наочних методів викладання (ілюстрування, демонстрування, спостереження) у процесі вивчення традиційних та інноваційних методів навчання української мови в школі.
Необхідне обладнання	Проектор, комп'ютер, мультимедійна дошка
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: • практичні: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • модулі: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Академічна доброчесність**: очікується, що відповіді студентів будуть оригінальними. Виявлення ознак академічної недоброчесности у відповіді студента, незалежно від масштабів плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. **Література.** Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів**. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в

	обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесности не толеруються.
Питання до екзамену.	1. Методика викладання української мови як наука і навчальна дисципліна: предмет, об'єкт, завдання методики, зв'язок методики мови з іншими дисциплінами. 2. Історія методики української мови: загальний огляд. 3. Особливості методики навчання української мови в XIX ст. 4. Методика мови в першій половині XX ст. 5. Методика мови як наука та навчальна дисципліна у другій половині XX ст. 6. Здобутки та перспективи методики навчання української мови наприкінці XX на початку XXI ст. 7. Методичні погляди В. Сухомлинського на методику викладання української мови. 8. Методичні погляди Івана Огієнка. 9. Методичні погляди Пантелеймона Куліша. 10. Методичні погляди Олени Курило. 11. Методичні погляди Івана Франка. 12. Методичні погляди Василя Сімовича. 13. Методичні погляди Івана Нечуя-Левицького. 14. Методичні погляди Костянтина Ушинського. 15. Методичні погляди Сави Чавдарова. 16. Методичні погляди Степана Смаль-Стоцького 17. Методичні напрацювання Володимира Мельничайка. 18. Методичні напрацювання Олександра Біляєва. 19. Методична спадщина Михайла Шкільника. 20. Метод проблемного навчання. М. Шкільник про проблемне навчання. 21. Наукові засади комунікативної та когнітивної методики навчання української мови. 22. Дидактичні основи навчання мови. 23. Принципи навчання. Підходи до навчання української мови. 24. Методи і прийоми навчання української мови. Навчальна, виховна, розвивальна та контрольно-корекційна функції методів. 25. Класифікація методів навчання. 26. Інноваційні методи навчання. Інтерактивне навчання. 27. Документи, які регламентують навчання української мови в середніх закладах. 28. Компетентнісний підхід до викладання української мови в школі: характеристика ключових компетенцій, наскрізних та змістових ліній програми. 29. Підручники та посібники з української мови для 5–11 класів. 30. Урок як основна форма організації навчально-виховного процесу. 31. З історії формування уроку. 32. Проблема типології уроків з української мови. 33. Макро- і мікроструктура уроку. Методика проведення уроків з української мови залежно від змісту, теми, мети, етапів навчання тощо. 34. Типи уроків мови. Структура уроку кожного типу. 35. Інноваційні типи уроків. 36. Особливості проведення уроків з розвитку мовлення. 37. Особливості проведення інтегрованих уроків з української мови.

	38. Методика вивчення фонетики та орфоепії у школі. 39. Особливості навчання лексики і фразеології в загальноосвітніх закладах. 40. Будова слова і словотвір у шкільному курсі української мови. 41. Методика викладання морфології у середній школі. 42. Методичні коментарі щодо викладання синтаксису та пунктуації. 43. Методика вивчення орфографії. 44. Методика вивчення стилістики та культури мовлення. 45. Методичні рекомендації щодо викладання риторики в середній школі. 46. Мовленнєвий розвиток учнів. 47. Види мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання, письмо. 48. Критерії оцінювання робіт з української мови. 49. Оцінювання знань і навичок з мови. 50. Психологічні та дидактичні основи навчання української мови в середній школі. 51. Використання інформаційних комп'ютерних технологій на уроках української мови в середній школі. 52. Концепція національної школи. 53. Освітні технології на уроках з української мови: технологія саморозвитку, технологія розвивального навчання, технологія формування творчої особистості. 54. Національне, екологічне та морально-етичне виховання на уроках з української мови. 55. Факультатив з української мови. Мета та завдання факультативних занять. 56. Програми факультативів з української мови. 57. Позакласна та позашкільна робота з української мови. Мета позакласних занять з української мови. 58. Гурткова робота з мови (організація, планування, методика проведення). Мовний гурток. Види мовних гуртків. 59. Кабінет української мови в середній школі. Роль кабінету, його обладнання. Зміст і форми роботи. 60. Шляхи та засоби удосконалення кваліфікації вчителя мови в умовах нової української школи.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
1 т. 2 год.	Методика викладання української мови як наука та навчальна дисципліна. Предмет, об'єкт і завдання методики мови. Різновиди методики. Зв'язок методики мови з іншими дисциплінами. Підходи до навчання української мови в середній школі. Принципи навчання української мови.	лекція	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Кочан І. М., Захлюпана Н. М.* Словник-довідник з методики викладання української мови. Друге видання, виправлене і доповнене / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2005. – 306 с. *Біляєв О*. Методика мови як наука / О. Біляєв // Дивослово. – 2002. – №11. – С. 20–24, 49–50. *Біляєв О.* Лінгводидактика рідної мови : навч.-метод. посібник / Олександр Михайлович Біляєв. – К. : Генеза, 2005. – 180 с. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / [за ред. М. Пентилюк]. – К. : Ленвіт, 2009. – 400 с. *Яворська С*. Методика навчання української мови:	Історія методики вивчення української мови. Постаті відомих лінгводилактів (В. Сухомлинського С. Чавдарова, О. Біляєва, М. Пентилюк, С. Карамана та ін.) 8 год.	1 т.

			проблеми, теорія, практика / С. Яворська // Рідна школа. – 2004. - № 2. – С. 65–68.		
1 т. 2 год.	Методика викладання української мови як наука та навчальна дисципліна. Аналіз предмета, об'єкту і завдань методики української мови. Презентація на конкретних прикладах зв'язків методики мови з іншими філологічними та нефілологічними дисциплінами. Принципи навчання української мови.	Практичне заняття	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Кочан І. М.*, *Захлюпана Н. М.* Словник-довідник з методики викладання української мови. Друге видання, виправлене і доповнене / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2005. – 306 с. *Біляєв О.* Методика мови як наука / О. Біляєв // Дивослово. – 2002. – №11. – С. 20–24, 49–50. *Біляєв О.* Лінгводидактика рідної мови : навч.-метод. посібник / Олександр Михайлович Біляєв. – К. : Генеза, 2005. – 180 с. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / [за ред. М. Пентилюк]. – К. : Ленвіт, 2009. – 400 с. *Яворська С.* Методика навчання української мови: проблеми, теорія, практика / С. Яворська // Рідна школа. – 2004. - № 2. – С. 65–68.		
2 т.	Українська мова як навчальна дисципліна в загальноосвітніх закладах. Документи, які регламентують навчання української мови в середніх закладах освіти. Українська	лекція	Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти // Дивослово. – 2004. –	Документи, які регламентують навчання української мови в середніх закладах освіти. Українська мова як навчальна	2 т.

2 год.	мова як навчальна дисципліна в державному стандарті загальної середньої освіти, базовому навчальному плані, типовій освітній програмі та типовому навчальному плані. Навчальні програми з української мови для 5-9 та 10-11 класів (профільний рівень та рівень стандарту). Мета, завдання та основна ідея навчання української мови в середній школі. Компетентнісний підхід до навчання української мови: аналіз 10 ключових компетентностей. Поняття «наскрізної лінії», характеристика 4 наскрізних ліній програми. Змістові лінії програми. Зміст та завдання «методичних рекомендацій щодо викладання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах». Календарно-тематичне планування з української мови як обов'язковий документ для вчителя-словесника. .		№ 3. – С. 76 – 81. Закон України «Про загальну середню освіту» / Верховна Рада України. Закон від 13.05.1999 № 651-XIV// http://zakon.rada.gov.ua. 1. Методичні рекомендації щодо викладання української мови в 2019–2020 навчальному році. - Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/ 2. Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. - Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas 3. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 10-11-й клас. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407)) // Дивослово. – 2018. – №7-8. – С. 2–15. [Режим доступу]: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10–11-klasiv.	дисципліна в державному стандарті загальної середньої освіти, базовому навчальному плані, типовій освітній програмі та типовому навчальному плані. 6год.	

			4. Українська мова. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11-й клас. Профільний рівень (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 // Дивослово. – 2018. – №7–8. – С. 32–60. [Режим доступу]: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv; *Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.;		
2 т. 2 год.	Українська мова як навчальна дисципліна. Поняття навчальної програми з української мови для 5-9 та 10-11 класів (профільний рівень та рівень стандарту). Характеристика пояснювальної записки до програми. Компетентнісний підхід до навчання української мови: аналіз 10 ключових компетентностей. Поняття «наскрізної лінії», характеристика 4 наскрізних ліній програми. Змістові лінії програми. Зміст та завдання «методичних рекомендацій щодо викладання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах».	практичне заняття	Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти // Дивослово. – 2004. – № 3. – С. 76 – 81. Закон України «Про загальну середню освіту» / Верховна Рада України. Закон від 13.05.1999 № 651-XIV// http://zakon.rada.gov.ua. 5. Українська мова. 5-9 класи. Методичні рекомендації щодо викладання української мови в 2019–2020 навчальному році. - Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/ 6. Українська мова. 5-9 класи. Програма для	Календарно-тематичне планування з української мови як обов’язковий документ для вчителя-словесника. 4 год.	3 т.

			загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. - Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas 7. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 10-11-й клас. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407)) // Дивослово. – 2018. – №7-8. – С. 2–15. [Режим доступу]: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10–11-klasiv. 8. Українська мова. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11-й клас. Профільний рівень (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 // Дивослово. – 2018. – №7–8. – С. 32–60. [Режим доступу]: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv. *Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика		

			викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.;		
3 т 2 год.	Підручники для 5–11 класів з української мови для середньої школи. Принципи побудови навчальних книг з української мови: підручників, посібників, довідників, словників. Підручник з української мови та національна ідентичність. Структура підручника. Теоретична частина підручника (загальнодидактичні принципи навчання, система правил і визначень у підручнику). Практична частина підручника. Види завдань, їх кількість, спрямування, творчі вправи.	лекція	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Бондаренко Н.* Новий підручник як невід'ємна складова системної перебудови мовної освіти / Н. Бондаренко // Українська мова і література в школі. – 2005. – № 2. – С. 2–5.; *Горошкіна О.* Підручник як засіб формування соціокультурної компетенції учнів / О. Горошкіна // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2010. – № 22. – Ч. ІІ. – С. 183–189; *Захлюпана Н. М., Кочан І. М.* Словник-довідник із методики викладання української мови / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. – [2-е вид., виправлене і доп.]. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. – 306 с.; *Караман С. Тихоша В.* Технологія створення		

			підручників і посібників для поглибленого вивчення української мови в гімназії / С. Караман // Дивослово. – К. : Преса України, 2001. –№4. – С. 36–38; Методика навчання української мови в середніх навчальних закладах / За ред. ред. М.І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2005. – С.69–72; *Ющук І.* Крок уперед, але... / І. Ющук // Дивослово. – К. : Преса України, 2006. – № 2. – С. 31–35.		
3 т. 2 год.	Підручники для 5–11 класів з української мови, їхні назви, авторські колективи (порівняльний аналіз). Підручник з української мови та національна ідентичність. Структура підручника. Теоретична частина підручника (загальнодидактичні принципи навчання, система правил і визначень у підручнику). Практична частина підручника. Види завдань, їх кількість, спрямування, творчі вправи.	практичне заняття	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Бондаренко Н.* Новий підручник як невід'ємна складова системної перебудови мовної освіти / Н. Бондаренко // Українська мова і література в школі. – 2005. – № 2. – С. 2–5.; *Горошкіна О.* Підручник як засіб формування соціокультурної компетенції учнів / О. Горошкіна // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2010. – № 22. – Ч. ІІ. – С. 183–189; *Захлюпана Н. М., Кочан І. М.* Словник-довідник із методики	Електронні підручники для вивчення української мови в середній школі. 6 год.	4 т.

			викладання української мови / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. – [2-е вид., виправлене і доп.]. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. – 306 с.; *Караман С. Тихоша В.* Технологія створення підручників і посібників для поглибленого вивчення української мови в гімназії / С. Караман // Дивослово. – К. : Преса України, 2001. –№4. – С. 36–38; Методика навчання української мови в середніх навчальних закладах / За ред. ред. М.І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2005. – С.69–72.		
	МОДУЛЬ 2				
4 т. 2 год.	Методи навчання української мови в середній школі. Методи навчання в українській школі та їхня класифікація. Традиційні методи навчання української мови:метод зв'язного викладу вчителя; метод бесіди; метод спостереження й аналізу мовних явищ; метод роботи з підручником; метод вправ. Концепція типів і методів у навчанні мови М. Шкільника.	лекція	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; Бондар С. П. Методи навчання / С. П. Бондар // Енциклопедія освіти/ Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 492–494. Когут О. І. Інноваційні технології навчання української мови і літератури / Ольга Когут. – Тернопіль : Астон, 2005. – 204 с. Кучерук О. А. Система методів навчання української мови в основній школі: теорія		

			і практика / О. Кучерук. – Житомир : Вид-во ЖЖДУ ім. І. Франка, 2011.– 420 с. Методика навчання української мови в середніх навчальних закладах /За ред. ред. М. І. Пентилюк. – К.: Ленвіт, 2005. – С. 108–161. Плиско К. М. Принципи, форми і методи навчання української мови / К. Плиско. – Харків: Основа, 1995. – 240 с. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – К., 2002. Шкільник М. Проблемний підхід до вивчення частин мови: посіб. для вчителів / М. М. Шкільник. – Київ : Рад. школа, 1986. – 136 с.		
4т. 2 год.	Методи навчання української мови в середній школі. Методи навчання в українській школі та їхня класифікація. Традиційні методи навчання української мови:метод зв'язного викладу вчителя; метод бесіди; метод спостереження й аналізу мовних явищ; метод роботи з підручником; метод вправ.	Практичне заняття	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; Бондар С. П. Методи навчання / С. П. Бондар // Енциклопедія освіти/ Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 492–494. Когут О. І. Інноваційні технології навчання української мови і літератури / Ольга Когут. – Тернопіль : Астон, 2005. – 204 с. Кучерук О. А. Система методів навчання української		

			мови в основній школі: теорія і практика / О. Кучерук. – Житомир : Вид-во ЖЖДУ ім. І. Франка, 2011.– 420 с. Методика навчання української мови в середніх навчальних закладах /За ред. ред. М. І. Пентилюк. – К.: Ленвіт, 2005. – С. 108–161. Плиско К. М. Принципи, форми і методи навчання української мови / К. Плиско. – Харків: Основа, 1995. – 240 с. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – К., 2002. Шкільник М. Проблемний підхід до вивчення частин мови: посіб. для вчителів / М. М. Шкільник. – Київ : Рад. школа, 1986. – 136 с.		
5 т. 2 год.	Нетрадиційні методи навчання української мови: інтерактивні технології кооперативного навчання; інтерактивні технології колективно-групового навчання; інтерактивні технології ситуативного моделювання; інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань; методи диференційованого навчання; методи особистісно орієнтованого навчання; креативні методи. Засоби навчання (дидактичний матеріал, наочність, технічні засоби).	лекція	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; Когут О. І. Інноваційні технології навчання української мови і літератури / Ольга Когут. – Тернопіль : Астон, 2005. – 204 с. Кучерук О. А. Система методів навчання української мови в основній школі: теорія і практика / О. Кучерук. – Житомир : Вид-во ЖЖДУ ім. І. Франка, 2011.– 420 с.	Засоби навчання у вивченні української мови в середній школі (дидактичний матеріал, наочність, технічні засоби). 4 год.	5 т.

			Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – К., 2002. Шкільник М. Проблемний підхід до вивчення частин мови: посіб. для вчителів / М. М. Шкільник. – Київ : Рад. школа, 1986. – 136 с.		
5 т. 2 год.	Нетрадиційні методи навчання української мови. Характеристика окремих нетрадиційних методів. Метод броунівського руху, дебати, диспути, діалог Сократа, кейс-метод, або метод аналізу ситуацій, метод «акваріум», метод «асоціативного куща», «гронування», метод «два – чотири – всі разом», метод «карусель», метод «коло ідей», метод «круглий стіл», метод «кубування», метод «мереживна пилка», або «джигсо», метод «мікрофон», метод «мозкового штурму», метод помилок «Упіймай помилку», метод «фішбоун», метод «шість капелюшків», метод ПРЕС, метод проектів, метод незакінченого речення рольові ігри: «судове засідання.	практичне заняття	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; Когут О. І. Інноваційні технології навчання української мови і літератури / Ольга Когут. – Тернопіль : Астон, 2005. – 204 с. Кучерук О. А. Система методів навчання української мови в основній школі: теорія і практика / О. Кучерук. – Житомир : Вид-во ЖЖДУ ім. І. Франка, 2011.– 420 с. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – К., 2002. Шкільник М. Проблемний підхід до вивчення частин мови: посіб. для вчителів / М. М. Шкільник. – Київ : Рад. школа, 1986. – 136 с.		
6 т.	Урок як основна форма організації навчально-виховного процес. З історії формування уроку. Основні підходи до типології уроків з української мови. Класифікація уроків української мови. Структура уроку кожного типу.	лекція	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів	Інноваційні типи уроків. Технологія сучасного уроку з української мови. 8 год	

2 год.	Інноваційні типи уроків. Макро- і мікроструктура уроку з української мови. Технологія сучасного уроку з української мови.		українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Бєляєв О. М.* Сучасний урок української мови / О. М. Бєляєв. – К., 1981. *Голуб Н., Дяченко Н.* Технологія сучасного уроку рідної мови / Н. Голуб, Н. Дяченко. – Черкаси, 1999. Нестандартні уроки в школі та їх аналіз : навч.-метод. посібник / за ред. Н. М. Островерхової. – К. : Видавництво Харитоненка, 2003. – 152 с. *Остапенко Н.* Технологія сучасного уроку з української мови : навч. посібник / Н. М. Остапенко, Т. В. Симоненко, В. М. Руденко. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 248 с. *Пентилюк М. І. Окуневич Т. Г.* Сучасний урок української мови / М. І. Пентилюк, Т. Г. Окуневич. – Х., 2007 *Пентилюк М.* Сучасний урок української мови / М. І. Пентилюк, Т. Г. Окуневич. – Х. : Вид. група «Основа», 2007. – 176 с. *Пометун О.* Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; [за ред. О. І. Пометун]. – К. : А.С.К., 2004. – 192 с. Технологія сучасного уроку рідної мови / Н. Голуб, О. Дяченко, Н. Остапенко,		

			В. Шляхова. – Черкаси : Відлуння, 1999. – 128 с.		
6 т. 2 год.	Урок як основна форма організації навчально-виховного процес. Функції уроку (організаційна, освітня, дидактична, розвивальна, виховна, перспективна). Основні вимоги до типології уроків з української мови. Класифікація уроків української мови. Аспектні уроки, уроки розвитку зв'язного мовлення. Структура уроку кожного типу. Інноваційні типи уроків. Макро- і мікроструктура уроку з української мови. Технологія сучасного уроку з української мови.	практичне заняття	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Бєляєв О. М.* Сучасний урок української мови / О. М. Бєляєв. – К., 1981. *Голуб Н., Дяченко Н.* Технологія сучасного уроку рідної мови / Н. Голуб, Н. Дяченко. – Черкаси, 1999. Нестандартні уроки в школі та їх аналіз : навч.-метод. посібник / за ред. Н. М. Островерхової. – К. : Видавництво Харитоненка, 2003. – 152 с. *Остапенко Н.* Технологія сучасного уроку з української мови : навч. посібник / Н. М. Остапенко, Т. В. Симоненко, В. М. Руденко. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 248 с. *Пентилюк М. І. Окуневич Т. Г.* Сучасний урок української мови / М. І. Пентилюк, Т. Г. Окуневич. – Х., 2007 *Пентилюк М.* Сучасний урок української мови / М. І. Пентилюк, Т. Г. Окуневич. – Х. : Вид. група «Основа», 2007. – 176 с. *Пометун О.* Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб.		

			/ О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; [за ред. О. І. Пометун]. – К. : А.С.К., 2004. – 192 с. Технологія сучасного уроку рідної мови / Н. Голуб, О. Дяченко, Н. Остапенко, В. Шляхова. – Черкаси : Відлуння, 1999. – 128 с.		
7 т. 2 год.	Технологія уроків з української мови. Методика написання конспектів уроків з української мови. Поняття технології навчання української мови в середній школі. Організаційний момент, формування мети уроку та аналіз усіх форм домашнього завдання. Вивчення нового матеріалу: методи, за допомогою яких учитель подає новий матеріал. Дидактичний матеріал і вимоги до нього. Закріплення вивченого матеріалу. Система вправ на закріплення. Підсумовування вивченого. Домашнє завдання та методика його подання.	лекція	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Біляєв О.* Зміст уроку мови / Олександр Михайлович Біляєв // Українська мова і література в школі. – 2003. – № 4. – С. 2–6. *Остапенко Н.* Технологія сучасного уроку з української мови: навч. посібник / Н. М. Остапенко, Т. В. Симоненко, В. М. Руденко. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 248 с. *Пентилюк М. І. Окуневич Т. Г.* Сучасний урок української мови / Пентилюк М. І., Окуневич Т. Г. . – Х., 2007. *Пометун О.* Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко . – К. : А.С.К., 2004. – 192 с. Технологія сучасного уроку рідної мови / Н. Голуб, О. Дяченко, Н. Остапенко, В. Шляхова. – Черкаси : Відлуння, 1999. – 128 с.		

			Фасоля А. М. Мета, зміст. Технологія уроку / Анатолій Фасоля // Дивослово. – 2004. – № 6. – С. 19–25.		
7 т. 2 год.	Методика написання конспектів уроків з української мови. Поняття технології навчання української мови в середній школі. Організаційний момент, формування мети уроку та аналіз усіх форм домашнього завдання. Вивчення нового матеріалу: методи, за допомогою яких учитель подає новий матеріал. Дидактичний матеріал і вимоги до нього. Закріплення вивченого матеріалу. Система вправ на закріплення. Підсумовування вивченого. Домашнє завдання та методика його подання.	Практичне заняття	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Біляєв О.* Зміст уроку мови / Олександр Михайлович Біляєв // Українська мова і література в школі. – 2003. – № 4. – С. 2–6. *Остапенко Н.* Технологія сучасного уроку з української мови: навч. посібник / Н. М. Остапенко, Т. В. Симоненко, В. М. Руденко. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 248 с. *Пентилюк М. І. Окуневич Т. Г.* Сучасний урок української мови / Пентилюк М. І., Окуневич Т. Г. . – Х., 2007. *Пометун О.* Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко . – К. : А.С.К., 2004. – 192 с. Технологія сучасного уроку рідної мови / Н. Голуб, О. Дяченко, Н. Остапенко, В. Шляхова. – Черкаси : Відлуння, 1999. – 128 с. *Фасоля А. М.* Мета, зміст. Технологія уроку / Анатолій Фасоля // Дивослово. – 2004. – № 6. – С. 19–25.	Самостійне написання конспекту уроку подання нового навчального матеріалу з української мови для 5–11 класів (за вибором). Аналіз конспектів уроків. 8 год.	7 т.

	МОДУЛЬ 3				
8т. 2 год.	Система завдань на уроках з української мови. Основні помилки та робота над їх виправленням. Типологія вправ з української мови в загальноосвітній школ. Основні завдання та цінність вправ на уроках мови. Класифікації усних та письмових вправ у методичній літературі. Класифікації помилок. Робота над їх виправленням.	лекція	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Кочан І. М., Захлюпана Н. М.* Словник-довідник з методики викладання української мови. Друге видання, виправлене і доповнене / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2005. – 306 с. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / [за ред. М. Пентилюк]. – К. : Ленвіт, 2009. – 400 с. *Яворська С.* Методика навчання української мови: проблеми, теорія, практика / С. Яворська // Рідна школа. – 2004. - № 2. – С. 65–68. *Ярмолюк А.* Класифікація помилок у творчих роботах учнів / А. Ярмолюк // Українська мова і література в школі. – 2002. – № 7 (24). – С. 4–8.		
8 т. 2 год.	Основні помилки та робота над їх виправленням. Типологія вправ з української мови в загальноосвітній школ. Класифікації усних та письмових вправ у методичній літературі. Класифікації помилок. Робота над їх виправленням.	практичне заняття	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Кочан І. М.,*	Класифікації помилок на уроках з української мови. Робота над їх виправленням. 6 год.	8 т.

			Захлюпана Н. М. Словник-довідник з методики викладання української мови. Друге видання, виправлене і доповнене / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2005. – 306 с. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / [за ред. М. Пентилюк]. – К. : Ленвіт, 2009. – 400 с. *Яворська С.* Методика навчання української мови: проблеми, теорія, практика / С. Яворська // Рідна школа. – 2004. - № 2. – С. 65–68. *Ярмолюк А.* Класифікація помилок у творчих роботах учнів / А. Ярмолюк // Українська мова і література в школі. – 2002. – № 7 (24). – С. 4–8.		
9 т. 2 год.	Система завдань на уроках з української мови. Диктант як орфографічно-пунктуаційна вправа. Поняття диктанту в методичній літературі. Дидактичне та виховне значення диктанту. Класифікації диктантів. Підготовка вчителя до проведення диктанту. Методика написання навчального та контрольного диктантів. Переказ у шкільній практиці навчання мови. Класифікації переказів. Різновиди переказів у програмі. Методичні рекомендації щодо проведення навчального та контрольного переказів. Твір як особливий вид роботи з розвитку мовлення. Класифікації творів. Основні вимоги до творів, передбачених чинною програмою. Методика перевірки й оцінювання творів.	лекція	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Комендант С. С.* Диктант для старшокласників // С. С. Комендант // Дивослово. – 1997. – № 11. – С. 33–37. *Лаврінчук І.* Аналіз диктанту. Алгоритм роботи над помилками / І. Лаврінчук // Українська мова і література. – 2005. – № 6. – С. 11–13. *Луценко В.* Особливості навчання тексту-опису / В. Луценко // Українська мова		

			і література в школі. – 2007. – № 3. – С. 13–15. *Мацько Л., Мацько О., Калита О.* Новий підхід до переказу з творчим завданням / Л. Мацько, О. Мацько, О. Калита // Дивослово. – 2007. – № 5. – С. 2–6. *Мельничайко В. Я.* Творчі роботи на уроках української мови / В.Я. Мельничайко. – К., 1984. – 224 с. *Філоненко Л.* Використання сучасних методів під час роботи над переказами текстів різних типів і стилів мовлення: методика мови / Л. Філоненко // Українська мова і література в школі. – 2007. – № 1. – С. 9–14. *Філоненко Л.* Стан роботи над переказами в сучасній школі / Л. Філоненко // Українська мова і література в школі. – К., 2006. – № 7 (56). – С. 10–12. *Лаврінчук І.* Аналіз диктанту. Алгоритм роботи над помилками / І. Лаврінчук // Українська мова і література. – 2005. – № 6. – С. 11–13. *Ярмолюк А.* Класифікація помилок у творчих роботах учнів / А. Ярмолюк // Українська мова і література в школі. – 2002. – № 7 (24). – С. 4–8.		
9 т. 2 год.	Диктант як орфографічно-пунктуаційна вправа. Класифікації диктантів. Підготовка вчителя до проведення диктанту. Методика написання навчального та контрольного диктантів. Переказ у шкільній практиці навчання мови. Класифікації переказів. Методичні рекомендації щодо проведення навчального та контрольного переказів. Твір як особливий вид роботи з розвитку мовлення. Основні вимоги до творів, передбачених чинною програмою. Методика перевірки й оцінювання творів.	практичне заняття	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Комендант С.*		

			С. Диктант для старшокласників // С. С. Комендант // Дивослово. – 1997. – № 11. – С. 33–37. *Лаврінчук І.* Аналіз диктанту. Алгоритм роботи над помилками / І. Лаврінчук // Українська мова і література. – 2005. – № 6. – С. 11–13. *Луценко В.* Особливості навчання тексту-опису / В. Луценко // Українська мова і література в школі. – 2007. – № 3. – С. 13–15. *Мацько Л., Мацько О., Калита О.* Новий підхід до переказу з творчим завданням / Л. Мацько, О. Мацько, О. Калита // Дивослово. – 2007. – № 5. – С. 2–6. *Мельничайко В. Я.* Творчі роботи на уроках української мови / В.Я. Мельничайко. – К., 1984. – 224 с. *Філоненко Л.* Використання сучасних методів під час роботи над переказами текстів різних типів і стилів мовлення: методика мови / Л. Філоненко // Українська мова і література в школі. – 2007. – № 1. – С. 9–14. *Філоненко Л.* Стан роботи над переказами в сучасній школі / Л. Філоненко // Українська мова і література в школі. – К., 2006. – № 7 (56). – С. 10–12. *Лаврінчук І.* Аналіз диктанту. Алгоритм роботи над помилками / І. Лаврінчук // Українська мова і література. – 2005. – № 6. – С. 11–13. *Ярмолюк А.* Класифікація помилок у творчих роботах учнів / А. Ярмолюк // Українська мова і література в		

			школі. – 2002. – № 7 (24). – С. 4–8.		
10 т. 2 год.	Позакласна робота з української мови в середній школі. Мета позакласних занять з української мови. Принципи позакласної роботи. Основні форми та зміст позакласної роботи. Факультативні заняття з української мови. Кабінет української мови в середній школі. Шляхи та засоби підвищення кваліфікації вчителя мови в умовах нової української школи.	лекція	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Аркушин Г. Л.* На заняттях мовного гуртка / Г. Л. Аркушин // Українська мова і література в школі. – 1986. – №4. – С.62–65 *Береш О. І., Гнаткович Т. Д., Ківежій О. В. Шкурда М. І.* Українська мова. 5–9 класи. Програми факультативних курсів для загальноосвітніх навчальних закладів. – Ужгород: Ґражда, 2015. – 68 с. *Бровко О. О., Горошкіна О. М., Нікітіна А. В., Порохня Л. В., Шестопалова Т. П.* Позакласна робота з української мови і літератури: олімпіади, науково-дослідницька робота. / О. О. Бровко, О. М. Горошкіна, А. В. Нікітіна, Л. В. Порохня, Т. П. Шестопалова. – Луганськ, 2005. *Захлюпана Н. М., Кочан І. М.* Словник-довідник із методики викладання української мови / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. – [2-е вид., виправлене і доп.]. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. – 306 с. Кращі позакласні заходи. Учитель року / Упор. Є. І.		

			Науменко, О. М. Чхайло. – Х.: Вид. група «Основа», 2006. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах : підручник / За ред. проф. М. І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2009. – С. 369–381 *Програми курсів за вибором і факультативів з української мови*. 8-11 класи / За заг. ред. К. В. Таранік-Ткачук. – К.: Грамота, 2012. – 272 с.		
10 т. 2 год.	Аналіз позакласної роботи з української мови в середній школі. Факультативні заняття з української мови. Кабінет української мови в середній школі.	Практичне заняття	*Костів О., Сколоздра-Шепітко О.* Методика викладання української мови : Навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету / Оксана Костів, Олеся Сколоздра-Шепітко. – Львів, 2018. – 202 с.; *Аркушин Г. Л.* На заняттях мовного гуртка / Г. Л. Аркушин // Українська мова і література в школі. – 1986. – №4. – С.62–65 *Береш О. І., Гнаткович Т. Д., Ківежій О. В. Шкурда М. І.* Українська мова. 5–9 класи. Програми факультативних курсів для загальноосвітніх навчальних закладів. – Ужгород: Ґражда, 2015. – 68 с. *Бровко О. О., Горошкіна О. М., Нікітіна А. В., Порохня Л. В., Шестопалова Т. П.* Позакласна робота з української мови і літератури: олімпіади, науково-дослідницька робота. / О. О. Бровко, О. М. Горошкіна, А. В. Нікітіна, Л. В. Порохня, Т. П. Шестопалова. – Луганськ, 2005.		

			Захлюпана Н. М., Кочан І. М. Словник-довідник із методики викладання української мови / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. – [2-е вид., виправлене і доп.]. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. – 306 с. Кращі позакласні заходи. Учитель року / Упор. Є. І. Науменко, О. М. Чхайло. – Х.: Вид. група «Основа», 2006. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах : підручник / За ред. проф. М. І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2009. – С. 369–381 *Програми курсів за вибором і факультативів з української мови*. 8-11 класи / За заг. ред. К. В. Таранік-Ткачук. – К.: Грамота, 2012. – 272 с.		